

Dokument s plenarne sjednice

B9-0156/2024

26.2.2024

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o potrebi za nepokolebljivom potporom Ukrajini dvije godine nakon početka ruske ratne agresije
(2024/2526(RSP))

Petras Auštrevičius, Malik Azmani, José Ramón Bauzá Díaz, Fabio Massimo Castaldo, Olivier Chastel, Bernard Guetta, Engin Eroglu, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Karin Karlsbro, Michael Kauch, Moritz Körner, Georgios Kyrtatos, İlhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Jozef Mihál, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet, Dragoș Pîslaru, Catharina Rinzema, Ramona Strugariu, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Michal Wiezik u ime Kluba zastupnika Renew

Rezolucija Europskog parlamenta o potrebi za nepokolebljivom potporom Ukrajini dvije godine nakon početka ruske ratne agresije (2024/2526(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini, posebno nakon eskalacije ruske ratne agresije protiv Ukrajine u veljači 2022.,
 - uzimajući u obzir gubitak ljudskih života i uništenje u Ukrajini,
 - uzimajući u obzir opću osudu ruske nezakonite agresije na Ukrajinu od strane međunarodne zajednice,
 - uzimajući u obzir dosad nezabilježenu potporu i pomoć EU-a i država članica Ukrajini,
 - uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2023. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (COM(2023)0338),
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu čelnika pet klubova zastupnika u Europskom parlamentu od 16. siječnja 2024. o vojnoj potpori Ukrajini i njihovu izjavu od 31. siječnja 2024. u kojoj se EUKO poziva da ispuní svoje obveze u vezi s Ukrajinom,
 - uzimajući u obzir jedinstvo i politiku EU-a kao odgovor na rat u Ukrajini,
 - uzimajući u obzir težnje Ukrajine da se pridruži Europskoj uniji, njezin status zemlje kandidatkinje i Sporazum o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane¹, te popratno detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine između Europske unije i Ukrajine,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su prošle dvije godine otkad je Rusija 24. veljače 2022. ponovno pokrenula ničim izazvanu, neopravdanu i nezakonitu agresiju na Ukrajinu, što je iz temelja promijenilo geopolitičku situaciju i ugrozilo sigurnosnu strukturu u Europi, s dalekosežnim posljedicama za samu Europsku uniju; budući da Ukrajina već deset godina trpi rusku agresiju, koja je počela okupacijom Krima u veljači 2014. te naknadnom okupacijom dijelova regija Donjeck i Lugansk kasnije iste te godine;
- B. budući da su Ukrajina i njezini građani pokazali nepokolebljivu odlučnost u pružanju otpora ruskoj agresiji i da su uspješno obranili svoju zemlju, iako su cijena za to bile velike civilne i vojne žrtve, uništavanje i instrumentalizacija civilne i javne infrastrukture, prirodnog okoliša i lokaliteta kulturne baštine; budući da je hrabrom narodu Ukrajine dodijeljena nagrada Saharov za 2022. kao priznanje za njihovu hrabrost i otpornost;

¹ SL L 161, 29.5.2014., str. 3.

- C. budući da ruske snage i dalje provode neselektivne napade na stambena područja i civilnu infrastrukturu, što je rezultiralo smrću tisuća ukrajinskih civila, prisilnim deportacijama i nestancima, nezakonitim zatvaranjima i mučenjem ukrajinskih građana u Rusiji i područjima Ukrajine pod ruskom okupacijom, te terorističkim djelima u cijeloj zemlji, među kojima su korištenje seksualnog nasilja i masovnog silovanja kao ratnog oružja;
- D. budući da je posebna izvjestiteljica UN-a za mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje uznemirena izvješćima i svjedočanstvima koja upućuju na nehumane uvjete pritvaranja ukrajinskih civila i ratnih zarobljenika u Rusiji, uključujući mučenje i nedostatak medicinske skrbi, zbog čega je njihovo zdravlje trajno narušeno; budući da su poznati slučajevi u kojima je ruska vojska umjesto zarobljavanja ubijala ukrajinske vojнике, uključujući najnovije slučajeve od 24. veljače 2024. u području Bahmuta; budući da je 2022. više od 50 ukrajinskih ratnih zarobljenika, uglavnom pripadnika Azovske bojne, ciljano ubijeno u unaprijed smisljenoj eksploziji u zatvoru u Olenivki;
- E. budući da je, prema konzervativnim procjenama Promatračke misije Ujedinjenih naroda za ljudska prava u Ukrajini, gotovo dvije godine nakon velike ruske invazije na Ukrajinu, više od 10 000 civila ubijeno, a gotovo 20 000 ranjeno, pri čemu Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava (OHCHR) smatra da su stvarne brojke znatno veće;
- F. budući da prema podacima Kijevske škole ekonomije od siječnja 2024. izravna dokumentirana šteta koju je Rusija nanijela infrastrukturi Ukrajine iznosi 155 milijardi USD; budući da je prema istoj procjeni stambeni fond i dalje na prvom mjestu kad je riječ o šteti (58,9 milijardi USD), pri čemu je gotovo 250 000 zgrada oštećeno ili uništeno, dok je šteta na infrastrukturi dosegnula 36,8 milijardi USD, a izravna šteta za industriju i poduzeća 13,1 milijardu USD;
- G. budući da je Rusija prisilno preselila tisuće ukrajinske djece u područja pod svojom kontrolom, dodijelila im rusko državljanstvo, dala ih na prisilno usvajanje ruskim obiteljima i onemogućila im da se ponovo ujedine sa svojim roditeljima i vrate u domovinu; budući da je Međunarodni kazneni sud 17. ožujka 2023. izdao naloge za uhićenje ruskog predsjednika Vladimira Putina i Mariju Lvovu-Belovu, rusku povjerenicu za prava djece, u kojima se navodi odgovornost za ratni zločin nezakonite deportacije i premještanja stanovništva (djece) iz okupiranih područja Ukrajine u Rusiju;
- H. budući da Rusija vodi i informacijski rat, pri čemu ga nastoji opravdati ponovnim ispisivanjem povijesti i širenjem neutemeljenih laži kako bi ocrnila Ukrajinu i dovela u pitanje njezino pravo na postojanje izvan ruske sfere utjecaja; budući da su ruske vlasti upotrijebile dosad nezabilježena sredstva za širenje tih lažnih diskursa, kao i obmanjujuća izvješća o vojnim zbivanjima u Ukrajini i ukrajinskom teritoriju pod ruskom okupacijom, u ciljanom pokušaju manipuliranja europskim i ruskim javnim mišljenjem;
- I. budući da su Europska unija i mnoge njezine članice poduzele mjere za suzbijanje dezinformiranja i hibridnih prijetnji, posebno donošenjem zabrane emitiranja u EU-u

ruskih medija u vlasništvu države, od kojih se neki i dalje koriste europskim operaterima satelitskih usluga; budući da Rusija provodi nacionalnu represiju kako bi ušutkala svaku raspravu o nezakonitoj agresiji među svojim stanovništvom i ugušila unutarnje protivljenje tome;

- J. budući da Ukrajina, kao neovisna i suverena nacija, ima temeljno pravo da odlučuje o svojoj budućnosti, uključujući slobodu biranja saveza i politika, te da ostvaruje svoje nacionalne interese u skladu s voljom ukrajinskog naroda;
- K. budući da je snažna, demokratska, stabilna i neovisna Ukrajina ključna za stabilnost euroatlantskog područja i presudna za poticanje globalnog mira i stabilnosti te poštovanje načela demokracije i međunarodne zakonitosti;
- L. budući da je ruska agresija samo približila Ukrajinu Europskoj uniji te da je Ukrajina sada zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji i da je primila golemu potporu od Europske unije u raznim sektorima, uključujući dosad nezabilježenu vojnu pomoć;
- M. budući da je EU od početka rata donio 13 paketa sankcija i ustanovio novu funkciju posebnog međunarodnog izaslanika za provedbu sankcija EU-a, posebno zaduženog za borbu protiv izbjegavanja i zaobilazeanja sankcija usmijerenih protiv Rusije i Bjelarusa kao posrednika;
- N. budući da su institucije EU-a nedavno postigle dogovor o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu u vrijednosti od 50 milijardi EUR, kojim će se osigurati stabilno i održivo financiranje za razdoblje 2024. – 2027. za potporu oporavku, obnovi i modernizaciji Ukrajine, uključujući ključne reforme potrebne za njezino pristupanje EU-u;
- O. budući da je Ukrajina pokazala znatan napredak u unaprjeđenju ključnih reformi i pokazuje jasnu predanost integraciji u EU-u i NATO-u te europskim temeljnim vrijednostima;
- P. budući da su se 11. ožujka 2022. u Versaillesu čelnici država ili vlada obvezali na jačanje europskih obrambenih kapaciteta s obzirom na rusku vojnu agresiju na Ukrajinu, slijedeći strateški plan djelovanja usmjeren na jačanje sposobnosti Unije da samostalno djeluje u području obrane zajedno s Organizacijom sjeveroatlantskog ugovora (NATO) i nedavne izjave članova Europskog vijeća i Komisije, posebno u kontekstu nedavne Konferencije o sigurnosti u Münchenu, o nužnosti napredovanja Europe s obzirom na Kremlj, potrebi za jačanjem europskog stupa NATO-a i zajedničkog razvoja naše obrambene industrije u dugoročnoj perspektivi, što zahtijeva široku mobilizaciju na europskoj razini u smislu volje i resursa;
- Q. budući da je 13. veljače 2024. Maksim Kuzminov, bivši ruski pilot helikoptera koji je 2023. prebjegao u Ukrajinu, pronađen mrtav u Španjolskoj, a navodno su ga ubili naoružani napadači koje je poslala ruska vlada; budući da su tijekom posljednjih nekoliko desetljeća ruske obavještajne službe na području EU-a provele niz odvažnih tajnih operacija, uključujući ubojstva;
- 1. ponovno iskazuje solidarnost s hrabrim narodom Ukrajine koji i dalje neustrašivo brani suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost svoje zemlje te odaje počast tom narodu; prepoznaje i pohvaljuje znatan doprinos Ukrajine sigurnosti euroatlantskog

područja i obrani njezinih vrijednosti odupiranjem ruskoj ratnoj agresiji;

2. iznova najoštrije osuđuje ničim izazvanu, nezakonitu i neopravdanu ratnu agresiju Rusije na Ukrajinu te poziva Rusiju da odmah prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajini i bezuvjetno povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog državnog područja Ukrajine;
3. ponovno potvrđuje svoju odlučnost da nastavi podupirati Ukrajinu do potpune obnove i kontrole njezinih međunarodno priznatih granica te tijekom njezina cijelog procesa oporavka i obnove;
4. prepoznaje otpornost i odlučnost koje je ukrajinski narod pokazao u svojim težnjama prema demokratskim vrijednostima, reformama i nastojanjima za integracijom u euroatlantsku zajednicu naroda;
5. potiče EU i države članice da Ukrajini pruže veću potporu i pomoć na njezinu putu prema pristupanju, uključujući tehničko stručno znanje, izgradnju kapaciteta i institucionalne reforme potrebne za ispunjavanje kriterija za članstvo;
6. ponovno upućuje poziv Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i državama članicama da podrže sve mjere, uključujući uspostavu posebnog suda kako bi se preuzela potpuna odgovornost za zločine počinjene tijekom ruske ratne agresije na Ukrajinu, posebno za zločin agresije, ratne zločine i zločine protiv čovječnosti; pozdravlja osnivanje međunarodnog centra za kazneni progon zločina agresije u Ukrajini (ICPA) u Haagu. pozdravlja suradnju između Eurojusta, Europol-a, država članica i ukrajinskih vlasti kako bi se pomoglo u prikupljanju dokaza i istrazi ratnih zločina koje su ruske snage počinile na ukrajinskom teritoriju;
7. ponovno osuđuje prisilnu deportaciju ukrajinskih civila u Rusiju i ukrajinska područja koja su privremeno okupirali Rusija i Bjelarus; poziva sve države i međunarodne organizacije da izvrše pritisak na Rusiju kako bi omogućila povratak svih prisilno deportiranih i nezakonito zatvorenih ukrajinskih civila, posebno djecu, uključujući posmrtnе ostatke svih onih koji su umrli u zatočeništvu; potiče EU i njegove države članice da pojačaju napore za pronalazak mehanizama kako bi se olakšalo oslobođanje ukrajinskih civila koje je Rusija nezakonito pritvorila, među ostalim putem mehanizama UN-a;
8. ponovno osuđuje otmicu tisuće ukrajinske djece koja su preseljena u Rusiju i ukrajinska područja koja su privremeno okupirali Rusija i Bjelarus; oštro osuđuje nezakonito dodjeljivanje ruskog državljanstva toj djeci i njihovo nezakonito davanje na posvajanje; potiče EU i njegove države članice da pojačaju napore kako bi olakšali povratak te djece; poziva EU i države članice da podrže napore da se svi odgovorni za organizaciju nezakonite deportacije i prisilno premještanje ukrajinske djece pozovu na odgovornost u skladu s međunarodnim pravom; poziva Vijeće i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da u okviru globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava² uvedu ciljane sankcije protiv pojedinaca odgovornih za prisilno premještanje i nezakonito

² Uredba Vijeća (EU) 2020/1998 od 7. prosinca 2020. o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava (SL L 410 I, 7.12.2020., str. 1.).

davanje na posvajanje ukrajinske djece;

9. osuđuje smišljeno mučenje i ubijanje ukrajinskih ratnih zarobljenika koje provodi ruska strana; poziva na neovisnu istragu i kazneni progon takvih zločina te na ulaganje većih npora u razmjenu zatvorenika između Ukrajine i Rusije;
10. ponovo izražava trajnu zabrinutost zbog stanja u nuklearnoj elektrani Zaporizja, koja je nezakonito okupirana i pod kontrolom Ruske Federacije i koja služi kao mjesto za razmještanje ruskih vojnih snaga; podržava napore za održavanje stalne prisutnosti Međunarodne agencije za atomsku energiju u nuklearnoj elektrani Zaporizja; ističe važnost jačanja međunarodnog okvira za zaštitu nuklearnih postrojenja koji djeluje u miroljubive svrhe, među ostalim u oružanim sukobima; podsjeća na djelovanja Rusije kojima je nanesena ozbiljna šteta okolišu u Ukrajini i osuđuje ih, uključujući uništavanje brane Kahovka, sjeću ukrajinskih šuma, ekstenzivno rudarenje i onečišćenje zračnih i vodnih resursa; ponavlja da je duboko zabrinut zbog šireg dugoročnog utjecaja rata na okoliš;
11. osuđuje namjeru Rusije da od 15. do 17. ožujka 2024. provede predsjedničke izbore na privremeno okupiranim područjima Ukrajine i naglašava da neće priznati rezultate tih nezakonitih izbora;
12. ponovo upućuje poziv državama članicama da donesu dodatne opsežne pakete sankcija protiv Rusije i njezinih saveznika, posebno Bjelarusa, kako bi se strateški oslabio ruski ratni kapacitet; poziva na brzo i sveobuhvatno ograničavanje uvoza ruske nafte, nuklearnog goriva i plina, uključujući ukapljeni prirodni plin; osuđuje postupke država, subjekata i pojedinaca koji pomažu Rusiji da izbjegne sankcije EU-a; ponovo upućuje poziv Komisiji, ESVD-u i državama članicama da osmisle mehanizam za sprečavanje izbjegavanja sankcija; ponavlja svoj poziv europskim poduzećima da prestanu poslovati u Rusiji; poziva države članice da poduzmu posebne mjere kako bi spriječile da proizvodi napredne tehnologije koji se izvoze u zemlje izvan EU-a završe u Rusiji; poziva države članice da vrlo strogo kazneno gone pojedince ili subjekte koji sudjeluju u zaobilazeњu sankcija EU-a;
13. pozdravlja nedavno donesenu odluku Vijeća u kojima se pojašnjavaju obveze središnjih depozitorija vrijednosnih papira koji drže imovinu i pričuve Ruske središnje banke koje su immobilizirane zbog EU-ovih mjera ograničavanja. ponovo poziva EU i njegove države članice da pronađu pravne mogućnosti kojima bi se omogućila zapljena zamrzнуте ruske imovine i njezino korištenje za obnovu Ukrajine i naknadu žrtvama ruske agresije;
14. ponovno potvrđuje svoju predanost članstvu Ukrajine u Europskoj uniji, što predstavlja geostrateško ulaganje u ujedinjenu i snažnu Europu; ponavlja poziv na postupnu integraciju Ukrajine u jedinstveno tržište i sektorske programe EU-a, uključujući pristup fondovima EU-a u odgovarajućim područjima; podržava prijedlog Komisije da se produlji suspenzija uvoznih carina i kvota za izvoz ukrajinskih proizvoda u EU; potiče Komisiju da ispita sve izvještaje o poremećajima na tržištu uzrokovanima ruskom agresijom na Ukrajinu i trgovinskim povlasticama koje je Ukrajina stekla; poziva Komisiju i države članice da spriječe sve jednostrane mjere, kao što su blokade granica, kojima bi se Ukrajini ograničio pristup jedinstvenom tržištu EU-a;

15. naglašava da će se proces pristupanja od samog početka temeljiti na zaslugama i da se u obnovljenoj metodologiji proširenja naglasak stavlja na ključna područja poštovanja vladavine prava, temeljnih vrijednosti, ljudskih prava, demokracije i borbe protiv korupcije; duboko vjeruje da su čvrsti izgledi za članstvo Ukrajine u EU-u utemeljeni na zaslugama u vlastitom političkom, gospodarskom i sigurnosnom interesu Unije;
16. poziva Vijeće i Komisiju da utvrde jasan put za pristupne pregovore, s naglaskom na pružanju konkretnih koristi za ukrajinsko društvo i građane od početka procesa; poziva Vijeće da zaduži Komisiju da odmah podnese prijedloge relevantnih pregovaračkih okvira i da ih doneše nakon što se poduzmu relevantni koraci utvrđeni u odgovarajućim preporukama Komisije od 8. studenoga 2023.;
17. naglašava da EU mora nastaviti pružati te pojačati svoju finansijsku, tehničku i političku potporu Ukrajini kako bi joj pomogao u integraciji u EU te da Unija mora poduzeti reforme koje su potrebne da bi se omogućila buduća proširenja;
18. pozdravlja dogovor o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu i poziva na njegovu brzu primjenu; ističe potrebu da EU i države članice nastave istraživati dodatne načine pružanja potpore Ukrajini; žali zbog nepotrebnog kašnjenja Sjedinjenih Američkih Država s odobravanjem sljedeće tranše hitno potrebne pomoći Ukrajini;
19. poziva EU, države članice i partnere istomišljenike da pruže sveobuhvatnu i koordiniranu političku, gospodarsku, tehničku i humanitarnu pomoć za potporu održivoj i uključivoj obnovi i oporavku Ukrajine nakon sukoba, s posebnim naglaskom na obnovi osnovne infrastrukture, zdravstvene skrbi, obrazovanja i socijalnih usluga; poziva EU i države članice da nastave pružati liječničku skrb i rehabilitaciju, uključujući psihološku potporu, ozlijedenim i napaćenim ukrajinskim vojnicima i civilima; poziva na stalnu pozornost i veću potporu aktivnostima razminiranja u Ukrajini i na dugoročni program razminiranja;
20. smatra da vojna potpora EU-a i država članica Ukrajini, iako iznosi oko 28 milijardi EUR, nije dovoljna u smislu kvalitete i količine kako bi se Ukrajini omogućilo da porazi Rusiju; stoga potiče EU i države članice da zajedno sa svojim partnerima istomišljenicima povećaju proizvodnju, zajedničku nabavu i isporuku oružja i streljiva potrebnih Ukrajini, uključujući opremu za protuzračnu obranu, te da poboljšaju vojnu suradnju s Ukrajinom, među ostalim osiguravanjem povećanih kapaciteta, prilagođenim osposobljavanjem, zajedničkom proizvodnjom i izgradnjom kapaciteta; ponovno iskazuje potporu znatnom proširenju tih mjera i potrebi za potpunim iskorištanjem Europskog instrumenta mirovne pomoći (EPF) za koji je potrebno dugoročno financiranje; osuđuje činjenicu da od kolovoza 2023. jedna država članica blokira osmu tranšu vojne pomoći Ukrajini u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći; potiče EU i države članice da istraže dodatne načine za mobilizaciju finansijskih sredstava EU-a za obranu; poziva EU i države članice da znatno povećaju svoje napore za razvoj strateške autonomije EU-a, posebno u jačanju obrambenih kapaciteta EU-a u suradnji s NATO-om i razvoju dosljednije i učinkovitije vanjske politike EU-a; poziva EU i države članice da učinkovitije sankcioniraju zaobilaze kontrola izvoza vojne robe i robe s dvojnom namjenom;
21. ponavlja svoje stajalište da predstavnici lokalne samouprave i civilnog društva u

Ukrajini moraju biti aktivno uključeni u proces oporavka i obnove te da taj proces mora ispunjavati najviše standarde transparentnosti i odgovornosti;

22. poziva Komisiju, ESVD i države članice da ojačaju stratešku komunikaciju i pruže relevantne informacije o uzajamnim koristima i mogućnostima proširenja i u Ukrajini i u državama članicama kako bi se dodatno povećala potpora i poboljšalo razumijevanje procesa pristupanja; poziva Komisiju, ESVD i države članice da poboljšaju vidljivost financiranja EU-a i njegovih konkretnih rezultata u Ukrajini; ustraje u tome da civilno društvo u EU-u i Ukrajini ima aktivnu ulogu u provedbi tih ciljeva;
23. poziva EU i države članice da strateški i proaktivno rade na suzbijanju hibridnih prijetnji i na sprečavanju upletanja Rusije i njezinih agenata na zapadu u političke, izborne i druge demokratske procese Ukrajine i EU-a, a posebno zlonamjernih radnji kojima je cilj manipuliranje javnim mišljenjem i ugrožavanje europske integracije;
24. osuđuje ubojstvo Maksima Kuzminova u Španjolskoj; poziva države članice da brzo i odlučno odgovore na disruptivne mjere ruskih obavještajnih službi na teritoriju EU-a; preporučuje državama članicama da poboljšaju protuobavještajnu suradnju i razmjenu informacija;
25. napominje da je, bez obzira na to što rusko vodstvo tvrdi da je otvoreno za pregovore, očigledno rusko zanemarivanje i kršenje utvrđenih normi i sporazuma na koje se obvezala znatno narušilo kredibilitet trenutačnog režima u Moskvi, a time i izvedivost sudjelovanja u smislenim pregovorima s njim;
26. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku, vladu i parlamentu (Verhovna rada) Ukrajine.